

A Kúria a dr. Horváth János Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Lemle Judit jogtanácsos által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságnál 2.M.523/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.553/2012/4.számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.553/2012/4. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2004. április 30-ától kezdődően állt az alperes alkalmazásában kézbesítő II. munkakörben. A felperes e munkakörben csomagok kézbesítését végezte. A felek 2004. szeptember 30-ától közös megegyezéssel a felperes munkakörét gépjárművezető II. munkakörre módosították. E munkakörében a felperes részben ún. „járatí”, illetve kézbesítési feladatokat látott el. 2008. decemberétől „járatos” gépkocsivezetőként teljesített munkavégzést, amely tevékenység a postahelyek ellátását, illetve a napi anyag postahivatalokból történő összegyűjtését foglalta magában. 2010. januárjától a munkáltató utasítása alapján csomagkézbesítési feladatokat látott el. A felperes 2010-ben keresetet nyújtott be a Kaposvári Munkaügyi Bíróságra, amelyben annak megállapítását kérte, hogy a csomagkézbesítőként való foglalkoztatása jogellenes munkáltatói intézkedés, kérte az alperes arra történő kötelezését, hogy a jövőben ún. járatí feladatokkal lássa el.

A Kaposvári Munkaügyi Bíróság a felperes keresetének a 6.M.118/2010/29. számú ítéletével helyt adott, majd a munkaügyi bíróság ítéletét a Somogy Megyei Bíróság a 3.Mf.20.652/2011/4. számú ítéletével megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A jogerős ítélet meghozatalát követően az alperes a felperest ismét kizárólag kézbesítőként foglalkoztatta. A Kúria a jogerős ítéletet az Mfv.I.10.838/2011/5. számú ítéletével hatályában fenntartotta.

A felperes 2011. augusztus 25-én reggel 7 óra 50 perckor jelentkezett a kézbesítendő csomagok átvételére, a csomagokat a gépjárműben elhelyezte, azonban ezt követően a kézbesítési tevékenységet nem kezdte meg. A garázsvezetőnek ennek kapcsán azt jelezte, hogy a 23-ai munkalapján rakodási pótlék nem szerepel, csomagkézbesítés esetén a gépjárművezetőnek nem fizetnek rakodási pótlékot, ezért nem hajlandó rakodni. A csomagoknak a gépkocsiba pakolása, illetve az ügyfelekhez való eljuttatása rakodási tevékenységnek minősül.

A 2011. augusztus 26-án kelt feljegyzés szerint a felperes a munkavégzési helyén időben megjelent, azonban a rakodási feladatot a rakodási pótlék hiányára tekintettel ismét megtagadta, így a foglalkoztatására e napon sem került sor.

Az alperes a 2011. augusztus 30-án kelt és 2011. szeptember 1-jén közölt rendkívüli felmondásával a felperes munkaviszonyát 2011. szeptember 1. napjával megszüntette.

A rendkívüli felmondás indokolása szerint erre azért került sor, mert a felperes 2011. augusztus 25-én és 26-án az Mt. 103. § (1) bekezdés a) - b) pontjában foglaltakat megszegve a munkáltató munkavégzésre vonatkozó jogszerű utasítását megtagadta arra történő hivatkozással, hogy a csomagok gépjárműbe való berakása, valamint azoknak az ügyfelekhez történő eljuttatása rakodási tevékenységnek minősül, amely nem képezi a munkaköri kötelezettségét. Emellett rakodási pótlékot sem kap, ezért nem hajlandó ellátni a csomagkézbesítési feladatokat.

A felperes a keresetében kérte a rendkívüli felmondás jogellenességének a megállapítását, az eredeti munkakörébe történő visszahelyezését és az elmaradt munkabére megfizetését. Ezen túlmenően

kérte 7.200 forint rakodási pótlék megfizetését is. A kereseti kérelmének jogalapjaként hivatkozott arra, hogy a munkaköre a FEOR szerinti tehergépkocsi-vezető munkakörnek felel meg, az erre a munkakörre előírt feladatok pedig nem tartalmazzák a rakodási tevékenységet, így azt jogszerűen megtagadhatta. Az alperes a kollektív szerződés előírása ellenére rakodási pótlékot nem fizetett a részére arra történő hivatkozással, hogy a csomagkézbesítés esetén a pótlék nem illeti meg a gépjárművezetőt.

A Kaposvári Munkaügyi Bíróság a 2.M.523/2011/6. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és a felperest perköltség fizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint a BH.2001.196. számú döntésben foglaltakra tekintettel a munkáltató a munkaköri feladatokat bővítheti, illetve elvonhatja, feltéve hogy azzal nem változik meg az adott munkakör jellege.

A felperesi munkakör tartalmának a meghatározásánál a FEOR feladatleírás alapul szolgálhat, az alperes azonban ezen túlmenően is jogosult a munkaköri feladatokat meghatározni.

A felperesnek már a 2004. október 1-jén átadott munkaköri leírása is tartalmazta a rakodási feladatot, amely része volt az ezt követően kiadott valamennyi munkaköri leírásnak, munkaköri vázlatnak, illetve munkahelyi utasításnak. A felperes az ezekben foglaltakat megismerte és tudomásul vette. A perbeli napon a rakodási részfeladat megtagadásával a munkaköri leírásban foglalt olyan tevékenység elvégzését tagadta meg, amely a munkaköri feladatainak teljesítését teljes egészében megghiúsította. Mindezekre tekintettel az alperes jogszerűen alkalmazta a felperessel szemben a rendkívüli felmondást.

Az alperesnél hatályos kollektív szerződés szerint a járatosnélkül közlekedő járatokon a gépjárművezető a ténylegesen rakodással töltött időre óránként 300 forint rakodási pótlék illeti meg. Az e tárgyban meghallgatott tanúk egyezően adták elő, hogy csomagkézbesítés során soha nem volt járatkísérő a postai gépkocsikon. A rakodási pótlék intézménye pedig azért lett bevezetve, mert az alperes ezzel kívánta elismerni azoknak a gépjárművezetőknek a többletteljesítményét, akik korábban járatkísérővel közlekedtek. A felperest a csomagkézbesítési tevékenységének időtartamára csomagkézbesítési ösztönző illette meg, erre az időszakra a rakodási pótlékre nem jogosult.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.553/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével jól állapította meg a tényállást és abból helytálló jogkövetkeztetésre jutott, amikor a felperes kereseti kérelmeit elutasította, erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján hagyta helyben.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte „az ítéletek megváltoztatását, annak megállapítását, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát az eredeti munkakörébe való visszahelyezését, az elmaradt munkabére megtérítését, valamint 7.200 forint rakodási pótlék megfizetését”.

Álláspontja szerint az alperes az Mt. 97. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző módon szüntette meg a munkaviszonyát.

A gépjárművezető munkakör a 2011. január 1. napjától hatályos FEOR tehergépkocsi-vezető munkakörnek felel meg. E munkakörre előírt feladatok nem tartalmazzák a rakodási tevékenységet.

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény szerint az OKJ jegyzék előírásait kell figyelembe venni annak meghatározása során, hogy egy-egy adott munkakörben milyen kötelezően elvégzendő feladatot kell ellátnia a munkavállalónak. Az OKJ jegyzék OM rendelet, így jogszabály, a munkaköri leírás pedig jogszabállyal ellentétes nem lehet, ezért a rakodási feladat munkaköri leírásba foglalása jogszabályellenes, így semmis.

Az alperes a munkakör meghatározásával arra vállalt kötelezettséget, hogy a munkakör által

megjelölt keretek között foglalkoztat, így e keretek között jogosult a munkakörbe tartozó feladatokat meghatározni. A munkaszerződésben meghatározott munkakör jellegének a munkaköri vázlatban feladatbővítéssel történt megváltoztatása, - tekintettel a BH.1997.213. számú döntésben foglaltakra - a munkáltató lényeges kötelezettségszegésének minősíthető.

A felmondási ok nem valós, mivel a csomagkézbesítést, mint megtagadott tevékenységet jelöli meg felmondási okként annak ellenére, hogy csupán a rakodási feladat megtagadására került sor, ami nem is tartozott a munkaköri kötelezettségei közé. Mindezek alapján megállapítható, hogy az Mt. 103. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak megszegésére nem került sor.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályban tartását.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Mt. 103. § (1) bekezdés a) - b) pontja szerint a munkavállaló köteles az előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni és a munkaidejét munkában tölteni, illetőleg ez alatt munkavégzés céljából a munkáltató rendelkezésére állni; *munkáját az elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások és utasítások szerint végezni.*

Helytállóan hivatkoztak az eljáró bíróságok arra, hogy a felperes részére a 2007. október 1. napján átadott munkaköri leírás a munkahelyi utasítás, valamint a 2011. júniusától hatályos munkaköri vázlat is tartalmazza azt, hogy a gépjárművezető munkaköri feladatai közé tartozik a rakodás, áruátvétel, anyag kezelése, továbbá átadása (kézbesítés). A felperes ezek tartalmát ismerte, a munkáját korábban is ezeknek megfelelően végezte.

A Kúria az Mfv.I.10.838/2011/5. számú ítéletével hatályában fenntartotta a *Somogy Megyei Bíróság* 3.Mf.20.652/2011/4. számú ítéletét, amely megállapította, hogy a felperes munkakörének (gépjárművezető II.) részét képezte a kézbesítés is.

Helyesen utaltak az eljáró bíróságok arra is, hogy a kézbesítési tevékenységtől a rakodás nem választható el, annak részét képezi, így a felperes azáltal, hogy a rakodási tevékenységet megtagadta, tulajdonképpen a kézbesítési feladatok ellátását tagadta meg.

Tévesen hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a gépjárművezető munkakörbe tartozó munkaköri feladatok meghatározása során kizárólag a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló 7/2010. (IV.23.) KSH közlemény szerinti tehergépkocsivezető (FEOR 8417) által ellátandó feladatokat, valamint a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény előírása szerint az Országos Képzési Jegyzékben foglaltakat kell figyelembe venni.

A Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló, a perbeli időszakban hatályos 7/2010. (IV.23.) KSH közlemény kiadására a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 6. § (1) bekezdés f) pontja alapján kizárólag statisztikai célból került sor. Az ott felsorolt „foglalkozások” semmilyen szempontból nem irányadók egy munkaköri elnevezés meghatározása során. Ennek megfelelően az alperes sem tehergépkocsivezető munkakörben foglalkoztatta a felperest, hanem gépjárművezető munkakörben és a foglalkoztatás kezdetétől következetesen szerepeltette a munkaköri leírásaiban a rakodási feladatokat is. A felperesnek a gépjárművezető munkakörben olyan csomagkézbesítési tevékenységet is kellett végeznie, amelynek nyilvánvalóan része a csomagok gépjárműbe történő behelyezése és onnan való kivétele, a címzetthez történő eljuttatása.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény „azon előírására”, amely szerint az OKJ jegyzék előírásait kell figyelembe venni annak meghatározása során, hogy egy-egy adott munkakörben milyen kötelezően elvégzendő feladatokat kell ellátnia a munkavállalónak.

A perbeli időszakban az Országos Képzési Jegyzékről szóló 1/2006. (II.17.) OM rendelet volt hatályban, amely a felperes által hivatkozott rendelkezést nem tartalmazott, az Országos Képzési Jegyzékről szóló 1. számú mellékletét egyébként 2010. július 21-étől hatályon kívül helyezték.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott BH.1997.213. számú döntés a munkaköri leírás megváltoztatásáról szól, így a jelen esetben nem alkalmazható, mivel a felperes munkaköri

leírásának megváltoztatására a fent kifejtettek szerint nem került sor.

A perbeli időszakban hatályos Mt. 104. § (2) bekezdése szerint a munkáltatói utasítás megtagadására abban az esetben volt lehetőség, ha annak végrehajtása jogszabályba vagy munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközött. Tekintettel arra, hogy a felperes ennek hiányában tagadta meg a munkáltató utasításának végrehajtását, a munkaviszonyból származó lényeges, az Mt. 103. § (1) bekezdés a) - b) pontjában meghatározott kötelezettségét megszegte, így az alperes az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogszerűen élt a rendkívüli felmondás lehetőségével.

A felperes kérte 7.200 forint rakodási pótlék megfizetésére is kötelezni az alperest, azonban a felülvizsgálati kérelme nem tartalmazta azt, hogy a jogerős ítéletnek e kereseti kérelmet elutasító rendelkezését miért tartja jogszabálysértőnek, így a Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdésére figyelemmel ennek vizsgálatát mellőzte.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a Pp. 358/B. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. június 5.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit
dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné

A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő